

Høringssvar

LAG MANK	2
LAG Bornholm.....	4
Bornholms Regionskommune	6
Region Nordjylland	8
LAG Nordvestsjælland	9
Koordinationsudvalget	15
LAG Småøerne	15
Landdistrikternes Fællesråd	16
LAG Slagelse.....	17
Sammenslutningen af Danske Småøer	19
LAG & FLAG Thy-Mors	21
Rigsrevisionen.....	26
Erhvervsstyrelsen	27
Erhvervsministeriet	28
Konkurrence og Forbrugerstyrelsen.....	29
Danske regioner.....	29
Dansk industri.....	30

Jeg gennemgik lige vores tidligere indsendte høringssvar og så, at der manglede et helt essentielt "ikke" i en sætning. Nu får I svaret igen, så jeg vil bede jer om at se bort fra indsendte høringssvar fra d. 19. maj.

Nå ja – kan I ikke lige skrive ind i bekendtgørelsen, at alle projekter får straksudbetalt 80 % i a conto ved indsendelse af udbetalingsanmodning. Det ville forbedre tilsagnshaveres likviditetsudfordringer og dermed også det overordnede LAG-programms renommé betragteligt. Dertil vil det forbedre LAG-koordinatorenes arbejdsmiljø, hvis vi minimerer telefonopkaldene fra (berettigede) sure og smådesperate tilsagnshavere. Se resten af høringssvaret nedenfor.

Med venlig hilsen
Anders Holmskov

Til Netværkscenteret

Tak for at give LAGerne mulighed for at svare på høringen til revision af projektbekendtgørelsen. LAG MANK bifalder de ønskede ændringer.

I forbindelse med ikrafttræden af ny bekendtgørelse, kan vi forstå, at vejledningen også revideres. I den forbindelse har vi to ønsker udover konsekvensrettelserne som følge af den nye bekendtgørelse.

1. 7.4 TILBUDSLOVENS REGLER (VEDRØRENDE BYGGE- OG ANLÆGSUDGIFTER OVER 300.000 KR. EKSKL. MOMS)

Vi mangler et afsnit, som omhandler de tilfælde, hvor et projekt ændrer sig efter det afholdte udbud. Hvor meget må et projekt ændre sig? Hvordan må det ændre sig? Er der forskel på, om et projekt bliver dyrere pga. uforudsete meromkostninger, eller fordi man træffer andre valg end beskrevet i udbuddet?

Den problemstilling ser vi jævnligt, og I har meldt nogle retningslinjer ud til LAG MANK efter forespørgsel. De retningslinjer fremgår ikke af vejledningen.

2. 12.2 Flytning af det fysiske projekt.

Erhverv” Du skal søge om godkendelse til at flytte det fysiske projekt. Flytning til en ny adresse i et LAG-område eller et område, der kommer et LAG-område til gavn, kan godkendes”.

Hvem definerer LAG-området?

Vi rejser spørgsmålet pga. et konkret projekt, som ønsker at flytte adresse til et andet LAG-område. Området er af Center for Landdistriktsudvikling udpeget som LAG-område, men jeg er af Center for Landdistriktsudvikling blevet bedt om at være opmærksom på, om den lokale aktionsgruppe i det nye område nu også definerer området for projektets nye adresse som LAG område, eller om man har sat egne geografiske begrænsninger. Det er vigtigt at få afklaret, om det er den lokale aktionsgruppe eller Center for Landdistriktsudviklings definition af LAG-området, vi skal gøre brug af. Hvis det er den lokale aktionsgruppes definitioner i udviklingsstrategien, bliver det lidt noget rod, når aktionsgruppen ophører med at eksistere.

Vi mener, at det er det nemmeste at holde sig til Center for Landdistriktsudvikling udpegede områder – alt andet gør det unødigt kompliceret.

Med venlig hilsen
Anders Holmskov

LAG MANK 2023-2027
Den Lokale Aktionsgruppe for Middelfart, Assens, Nordfyn og Kerteminde

c/o Holmskov Consult
Davinde Bygade 50
Davinde
5220 Odense SØ
Tlf.: 4028 3793

[LinkedIn](#)

www.lag-mank.dk

[facebook LAG MANK](#)

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Finansieret af
Den Europæiske Union

LAG Bornholm - sætter noget i gang

LAG Bornholm

Den Lokale Aktions Gruppe for
Bornholm 2023-2027

v/forperson Christian Prip

Email: crip@fni.no,
tlf.: +47 474 76 508,

**Til
Plan- og Landdistriktsstyrelsen**

20. maj 2025

Høringssvar vedrørende Bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter

LAG-Bornholm ser positivt på initiativet til at opdatere rammen for LAG'ernes arbejde i den nye programperiode. Det er afgørende for LAG'ernes arbejde og projektholdernes gennemførelse af aktiviteter, at bekendtgørelsen understøtter en mere smidig og praksisnær administration. I lyset af det har vi følgende bemærkninger:

Nye budgetskemaer

Vi vil gerne udtrykke bekymring over introduktionen af nye budgetskemaer, som vi anser som en ekstra og unødigt bureaukratisk byrde. Både for de lokale projektholdere og LAG-koordinatorene. Erfaringen viser, at ændringer i skabeloner eller dokumentationskrav – især hvis de er komplekse eller uklare – kan føre til fejl, forsinkelser eller decideret frafald i ansøgningsprocessen. Ansøgningsskemaet i tast-selv bør kunne rumme de nødvendige oplysninger, der anses for fyldestgørende og meget brugervenlige.

Vi anbefaler derfor, at nye skemaer,

- udformes med inddragelse af LAG-koordinatorer og slutbrugere,
- testes i praksis før implementering og
- leveres med tydelige vejledninger og eksempler.

Samtidig bør eksisterende god praksis og brugervenlighed bevares. En balance mellem kontrol og anvendelighed er essentiel.

Øget brug af prokura for koordinatore

Under den forrige programperiode havde de lokale aktionsgrupper større mulighed for anvendelse af prokura (fuldmagt) både i forbindelse med projektændringer og udbetaling af tilskud.

Finansieret af
Den Europæiske Union

LAG Bornholm

Den Lokale Aktions Gruppe for
Bornholm 2023-2027
v/forperson Christian Prip
Email: cprip@fni.no,
tlf.: +47 474 76 508,

LAG Bornholm - sætter noget i gang

Bekendtgørelsen bør udtrykkeligt give mulighed for at en LAG-koordinator kan få prokura til at handle på vegne af de lokale aktionsgrupper, i alle sager vedrørende projektadministration, såsom projekt og budgetændringer med undtagelse af indstilling og udbetaling af større tilskud, f.eks. mere end 100.000 kr.

Dette kunne konkretiseres i § 43, stk. 3, hvor det allerede fremgår, at bestyrelsen kan udpege en koordinator, som kan foretage indstilling af ansøgning om fristforlængelse efter §40, stk 1. Der bør præciseres, at en prokura til LAG-koordinatoren kan anvendes som gyldig dokumentation, hvis den er skriftligt meddelt og indsendt.

Dette vil:

- Mindske bureaukratiet for den frivillige bestyrelse,
- øge den lokale indflydelse på rollefordelingen mellem bestyrelsen og koordinator,
- styrke koordinatorens rolle som bindeled mellem projektholder og tilskudsmyndighed,
- forbedre korrekt og rettidig sagsbehandling og
- mindske risikoen for fejl eller manglende dokumentation hos frivilligt drevne projekter

Det anbefales, at koordinatorens får mulighed for prokura i sager om projektadministration. Det vil reducere bureaukrati, styrke det lokale nærdemokrati, koordinatorens rolle og sikre mere effektiv og korrekt sagsbehandling - uden at kompromittere kontrol med tilskud.

Øget anvendelse af rateudbetaling

Det er afgørende for LAG'ernes arbejde og projektholdernes gennemførelse af aktiviteter, at bekendtgørelsen understøtter en mere smidig og praksisnær administration.

Bekendtgørelsens § 48 giver mulighed for rateudbetaling af op til 80 % af det samlede tilsagnsbeløb, men vi opfordrer til, at dette gøres til standard for alle projekter snarere end undtagelsen. Det vil især tilgodese projekter, der gennemføres af mindre foreninger og lokale aktører med begrænset likviditet, særligt iværksættere.

Den nuværende formulering giver kun mulighed for rateudbetaling, når tilskuddet udgør mindst 200.000 kr. Det virker ikke rimeligt kun at tilgodese de ansøgere, der har en stor økonomisk robusthed. Det havde stor gavnlig effekt da Plan- og Landdistriktsstyrelsen indførte straksudbetalinger i LAG-projekter i 2023, [Link til pressemeddelelsen](#) [Ministeren for landdistrikter iværksætter straksudbetaling til LAG-projekter - blkm.dk](#).

Ordningen findes allerede i Landdistriktspuljen, hvor op til 80 % af tilskuddet udbetales efter en fast acontoplan. Erfaringer fra både Landdistriktspuljen og LAG-straksudbetalinger i 2023 viser, at ordningen fungerer effektivt med minimal risiko for statstab. Tilbagemeldingen fra Plan- & Landdistriktsstyrelsen er, at "statens tab" har været minimal på 45.000 kr på 3 år. Tilsvarende ordning blev også praktiseret i den

Finansieret af
Den Europæiske Union

LAG Bornholm

Den Lokale Aktions Gruppe for
Bornholm 2023-2027

v/forperson Christian Prip

Email: cprip@fni.no,

tlf.: +47 474 76 508,

LAG Bornholm - sætter noget i gang

tidligere NFLAG-pulje, hvor der blev udbetalt op til 80 % allerede når tilsagnsbrevet blev modtaget.

En aktiv brug af rateudbetaling vil:

- Sikre løbende finansiering til projekter, der ikke har mulighed for mellemfinansiering,
- forebygge forsinkelser og aflysninger grundet økonomisk usikkerhed,
- minimere de negative effekter for projektansøgere når der er flaskehalse i Sagsbehandlingen, og når sagsbehandlingstiden er meget lang.

For at sikre likviditet og mindske projektforsinkelser anbefales det, at aconto eller rateudbetaling (op til 80 %) gøres til standard i alle LAG-projekter – uanset tilskuddets størrelse. Erfaringer viser lav risiko og stor nytteeffekt, især for iværksættere, mindre foreninger og ildsjæle.

Afsluttende bemærkning

Vi ser frem til en bekendtgørelse, der i højere grad muliggør smidig og tillidsbaseret administration med blik for både myndighedskrav og den frivillige virkelighed. Øget muligheder for anvendelse af prokura for koordinatore og rateudbetaling og vil være et væsentligt bidrag til dette mål.

Med venlig hilsen

Christian Prip

Christian Prip, Forperson for LAG Bornholm

Klaus H. Petersen

Klaus Hansen Petersen, koordinator for LAG Bornholm

Bornholms Regionskommune

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen,

Med henvisning til mail af 5. maj 2025 om høring vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud, vil Bornholms Regionskommune hermed bakke op om det vedhæftede høringssvar fremsendt af den lokale aktionsgruppe på Bornholm (LAG-Bornholm).

Det gælder bemærkninger til de nye budgetskemaer (§8), øget brug af prokura for LAG-koordinatorer og øget anvendelse af rateudbetaling.

Med venlig hilsen,

Niels Chresten Andersen
Manager / EU-Konsulent

Europe Direct Bornholm
Snorrebakken 66
3700 Rønne

Telefon: 5692 1303
Mobil: 3018 2192
Niels.Chresten.Andersen@brk.dk

www.brk.dk
www.bornholm-eu.dk

Bornholms Regionskommune

Europe Direct Bornholm er medfinansieret af Europa-Kommissionen

Spørgsmål om EU? Du kan kontakte Europe Direct Contact Center her:

https://europa.eu/europedirect/index_da.htm

**EUROPE
DIRECT**

Til

Plan- og Landdistriktsstyrelsen,
Slotsgade 1, 2. sal,
4800 Nykøbing Falster.

Vores sagsnummer 1-33-76-444-24
Dato 2. juni 2025

Regional Udviklingsdirektør
Martin R. Hoxer
Telefon: 2073 2518
Mail: m.hoxer@rn.dk

E-mail: horingssvarNVC@plst.dk

Høringssvar til ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter med frist 2. juni 2025

Region Nordjylland har den 6. maj 2025 modtaget høringsudkast til ny bekendtgørelse om LAG-tilskud. Regional Udvikling vil gerne indledningsvis takke for muligheden for at se den nye bekendtgørelse igennem og eventuelt komme med kommentarer.

Regional Udvikling har noteret sig, at bekendtgørelsen fastsætter reglerne for tildeling af tilskud til projekter, som vedrører job- og vækstskabende erhvervsudvikling, og til almennyttige projekter i alle udpegede landdistrikter.

Den nye bekendtgørelse afløser den tidligere Bekendtgørelse nr. 838 af 25. juni 2024.

Da ændringerne udelukkende vedrører reglerne for erhvervsudvikling, statsstøtteberegning, aktivt CVR-nummer, regler for budget, projektperiode herunder for udbetaling af tilskud med mere, har Regional Udvikling ingen kommentarer at knytte til ændringerne. Regional Udvikling vil dog gerne benytte lejligheden til at opfordre til forenkling af de administrative regler, hvor det er muligt.

Med venlig hilsen

Martin Hoxer
Regional Udviklingsdirektør

horingsvarnvc@plst.dk

mærket 'Høring vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025'

Høringssvar vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025

LAG Nordvestsjælland takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Som anerkendelse af den nye samarbejdsånd har vi prioriteret at give en detaljeret tilbagemelding trods stor travlhed op imod en ansøgningsfrist. Vi har prøvet at dele vores svar op i forskellige dele for at lette overblikket.

1. Ros

Allerførst vil vi gerne rette en **stor tak til PLST** for at have lyttet til bekymringen mht., hvornår projekterne senest skulle indsende deres anmodning om udbetaling (§ 19, stk. 3).

Vi imødeser, at PLST klargør, hvordan den lokale aktionsgruppe rent processuelt/systemteknisk får mulighed for at indstille en anden slutdato end den af ansøger ønskede. Skal det fx meddeles til ansøger efter bestyrelsens behandling af ansøgningen (som en art 'betingelse for indstilling til tilsagn om støtte')? Vi efterspørger denne afklaring hurtigst muligt, da vi grundet den igangværende ansøgningsrunde ikke kan afvente en opdateret projektvejledning på den anden side af sommerferien.

Også dejligt, at der ikke længere skal søges om ændring, hvis det flyttes til en anden adresse, der ligger indenfor det LAG-område, hvor det er indstillet til tilskud.

Vi glæder os også over den nye formulering i § 47, stk. 1, nr. 2, der gør det muligt at lade en ændring have effekt fra den dag, hvor bestyrelsen har indstillet projekt (og ikke først fra tilsagnsdatoen).

2. Bekymringspunkter

Der er en række ting/ændringer, der bekymrer os, og som vi vil prøve at redegøre for her:

A. Tilbageløbsmidler:

Det bekymrer os, at det ikke længere er fastsat i bekendtgørelsen (§ 3, nr. 5), at hvis et tilbageløb reserveres i et nyt tilsagn inden for samme kalenderår, så er der ikke tale om tilbageløbsmidler.

Vi frygter, at det kan åbne for en fremtidig praksisændring, hvor alle tilbageløb (uanset genanvendelse inden for samme kalenderår) vil medføre tab af 20 % med tilhørende binding af de resterende 80 % på projekter, der er betinget af mindst 20 % anden offentlig medfinansiering. Vi noterer os, at der her er sket en ændring i forhold til 2024-bekendtgørelsen.

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Vi noterer endvidere, at der mht. udisponerede midler nu stilles krav om 25 % medfinansiering fra andre offentlige nationale midler (mod 20 % i 2024-bekendtgørelsen). Det gør os bekymrede for, om %-satsen for tilbageløbsmidler også adf bagdøren vil blive hævet fra 20 til 25 % på et senere tidspunkt.

Vi vil være glade, hvis I kan betrygge os på dette punkt om, at 'der ikke er ugler i mosen'.

I forvejen er LAG-ordningen ikke pristalsreguleret, og støttekraften har derfor været faldende år for år. Vi har derfor ikke brug for at miste yderligere midler til at fremme den lokale udvikling i landdistrikterne.

B. Oversigt over projektets budget:

LAG-ordningen savner i forvejen ikke skemaer og skabeloner. Vi frygter, at endnu et skema blot øger ansøgerens arbejdsbyrde. Ikke mindst henset til, at ordningen benytter to it-systemer, der ikke taler sammen. Derfor bør det som minimum entydigt i Tast Selv fremgå, hvor ansøger kan tilgå dette nye skema (i form af en specifik webadresse), og det bør følges op med, at det nuværende Tast Selv-ansøgningsskemas Budget-sektion tilrettes, så der bliver mindst muligt dobbeltarbejde for ansøgere.

C. Betalingsdokumentation:

I § 51, stk. 1, nr. 3 nævnes betalingsdokumentation uden indskrænkning. Det står i modstrid med den gældende (fra 2025) projektvejlednings punkt 10.2.3: "*Du skal indsende betalingsdokumentation for alle udgifter på 15.000 kr. inkl. moms eller derover, som du søger om udbetaling til.*" Det skaber usikkerhed – også i den lokale aktionsgruppes vejledning. Eller er 'betalingsdokumentation' gjort så uspecifikt i bekendtgørelsen for at give rum til en mere fleksibel fortolkning over tid?

D. Brugt udstyr:

I § 51, stk. 1, nr. 12 er det uklart, hvad 'udgiften' her dækker over. Er der tale om den samlede udgift til ting, der er købt brugt eller den enkelte ting? I projektvejledningens punkt 7.3 står der: "*Hvis du køber brugt udstyr, maskiner, køretøjer mv., som koster 50.000 kr. ekskl. moms eller derover pr. stk.*" (vores understregning).

Når vi her og i andre sammenhænge hænger os i formuleringsmæssige ting, skyldes det, at vi frygter, at revisionen potentielt på et tidspunkt i fremtiden vil have en anden tolkning af bekendtgørelsens 'udgiften' end den, der er lagt op til i projektvejledningen, og da en bekendtgørelse retskildemæssigt har forrang for vejledninger, vil det være revisionens fortolkning af bekendtgørelsen, der vil slå igennem og med tilbagevirkende kraft ramme projektholdere, der på købstidspunktet har handlet i god tro og ud fra det, der stod i projektvejledningen dengang.

I et større perspektiv rejser det et retssikkerhedsmæssigt problem for vores projektholdere, der i forvejen har svært ved at overskue de mange specifikke regler.

Vores koordinators søger altid at vejlede efter de til hver en tid udmeldte regler, men hvordan skal de forholde sig, når nye regler/principper (i strammende eller løsnende retning) overtrumfer det, der tidligere er meldt ud fra PLST? Det skaber en vanskelig vejledningssituation, når regler er så dynamiske.

Finansieret af
Den Europæiske Union

F. Forståelse af 'mekanismen for godkendelse af tilskudsberettigede udgifter' jf. § 56:

I den gamle programperiode var der 'omkostningsarter', og det var tilladt, at udgifterne inden for den enkelte omkostningsart med op til 10 % kunne overstige det godkende tilsagnsbudget og stadig være tilskudsberettigede.

Vores koordinatorefterlyser til brug for korrekt vejledning en klarere udmelding mht., hvilke afvigelser der på udbetalingstidspunktet kan accepteres af PLST for stadig at være tilskudsberettigede. Kan det lægges til grund, at alle afvigelser under 50.000 kr. godkendes (da de jo dermed pr. definition ikke er en ændring jf. § 39), hvis blot de er 'nødvendige og relevante for projektets gennemførelse'?

F. Nedsættelse af tilskud, hvis en fysisk investering ikke er klar til brug:

I § 58, stk. 1, nr. 5 bruges formuleringen 'ikke er klar til brug'. Det synes at være en ikke-ubetydelig stramning i forhold til den formulering, der anvendes i den gældende besigtigelsesrapport 'Udstyr mv., skal være pakket ud af emballagen og installeret eller placeret på det sted, hvor det er sandsynligt, at udstyret skal anvendes. Det er ikke nødvendigt, at udstyret er tilkoblet vand og el (medmindre der søges om tilskud til udgiften til tilkobling af el og vand). Erfaringer fra Revisionsrettens tilsyn med LAG-ordningen i 2019 viser, at et projekt godt kan anses for at være gennemført, selvom enkelte investeringer ikke er installeret eller fuldt funktionsdygtige. Det afgørende er, at du vurderer, om den pågældende investering er afgørende for, at projektets formål er opfyldt eller ej."

Det er af afgørende vigtighed for det daglige vejledningsarbejde, at der er stringens i de forskellige værktøjer og formuleringer, der understøtter hele processen for ansøgning til udbetaling, så vi undgår misforståelser og fejltolkninger.

G. Formålsvurdering (§ 61, stk. 1, nr. 9):

Vi finder det meget bekymrende, at kompetencen til at vurdere, om formålet med projektet er opfyldt, med 2025-bekendtgørelsen flyttes til PLST, hvor den i 2024-bekendtgørelsen lå hos den lokale aktionsgruppe. Dette er imod hele ånden i LEADER og det faktum, at det er den lokale aktionsgruppes bestyrelse, der indstiller projekter til tilsagn om tilskud og dermed også er tættest på at vide, hvordan den har fortolket projektets formål på indstillingstidspunktet.

Der savnes en definition/konkretisering af, hvad der menes med 'formålet' – noget vi i andre tidligere sammenhænge har påpeget overfor PLST – se også nedenfor under 'Manglende definitioner'.

H. Prokura til 'ekspeditionssager' (i forlængelse af § 43, stk. 3)

LAG'erne er små organisationer med begrænsede ressourcer, og derfor er det vigtigt at tilstræbe en så smidig administration som muligt. Vi glæder os over, at koordinatorenes prokura til at indstille fristforlængelser er fastholdt, men det ville være lettende for det daglige arbejde, hvis 'mindre ekspeditionssager' kunne klares af koordinatorene gennem meddelelse af prokura hertil. Det kunne fx være projektændringer afledt af nye kontaktoplysninger el.lign.

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Detailkommentarer og spørgsmål

§ 6, stk. 1, nr. 3: Vi anerkender, at der ikke er ændret i forhold til 2024-bekendtgørelsen, men oplevelserne sidste år – hvor PLST på opfordrede *'...bestyrelsen til også at have sagsbehandlingstiden med i de samlede vurderinger af, hvem I vil give tilskud til. Jo færre sager, jo kortere sagsbehandlingstid.'* (august 2024-nyhedsbrevet, s. 3) – gør bestyrelsen mere utryk ved denne mulighed for, at der fra PLST's hold kan øve indflydelse på bestyrelsens udvælgelse af projekter.

§ 14, stk. 2, nr. 7: Vi kan se, at tilbageløbsmidler – i forhold til 2024-bekendtgørelsen – er fjernet her. Skal det forstås på den måde, at det nu først er på tidspunktet for anmodning om udbetaling, at denne betingelse skal være opfyldt, for så vidt angår projekter med tilbageløbsmidler? Det bifalder vi i givet fald kraftigt.

§ 17, stk. 1 (og § 43, stk. 2): Formelt set har bestyrelsen ikke mulighed for digitalt at indstille, da de ikke har adgang til Tast Selv... Der menes vel, at de skal træffe afgørelse om indstilling? Denne bemærkning gælder tilsvarende andre steder, hvor der tales om digital indstilling.

§ 30, stk. 2, nr. 4: Vi bemærker, at termen 'det samlede offentlige, nationale tilskud' er introduceret i forhold til 2024-bekendtgørelsen. Vi frygter, at kommaet kan give anledning til forståelsesproblemer, for går det 'nationale' alene på offentlige midler, eller er der også tale om nationale (private) fonde? Og vil nogen ud fra den pågældende formulering i høringsudkastet tro, at kommuner og regionale tilskud ikke er indbefattet?

I den gældende projektvejledning fra februar 2025 tales der om *'andre offentlige myndigheder, fx en kommune eller en dansk tilskudspulje, herunder Landdistriktspuljen.'*

§ 31, stk. 2: Da 2025-standardsatsen er kendt, kunne denne vel indsættes (398 kr./timen) og stk. 3 konsekvensrettes herefter.

§ 31, stk. 5: Uddybning/forklaring ønskes. Hvornår er en udgift 'ikke omfattet af beregningsgrundlaget'?

§ 34, stk. 1, 1. linje: Bør der ikke efter 'godkende udgifter' tilføjes et: 'til drift'?

§ 34, stk. 2: Denne periode kendes vel ofte ikke på ansøgningstidspunktet (fx kan opstart af virksomheden være betinget af, at der ydes LAG-tilskud). Så hører reglen ikke mere til på udbetalingstidspunktet?

Overskrift over § 43: Terminologisk er det forvirrende, når der tales om 'indstilling af ansøgninger' (jf. § 17). Det burde vel snarere hedde 'indstilling af ansøgninger om ændring af tilsagn om tilskud' (selv om det bliver frygteligt langt). § 53 indeholder jo fx en præcisering af, hvor i processen vi er.

§ 43: Rent praktisk: Behandler PLST et afslag, der er givet af den lokale aktionsgruppes bestyrelse vedrørende en ændring? Og i bekræftende fald: Kan PLST underkende bestyrelsens indstilling? (PLST kan jo fx kun klagebehandle et afslag på ansøgningstidspunktet ud fra 'retlige spørgsmål' (§ 76).

§ 52, stk. 1: Det er uklart, om der her er tale om det samlede tilskud, eller tilskud pr. anmodning. Tænkt eksempel: Et erhvervsprojekt har et samlet tilsagn på 220.000 kr. Det anmoder om – og får udbetalt – en rateudbetaling på 140.000 kr. Derefter anmodes der om en slutudbetaling på de resterende 80.000 kr. Er der så krav om ny besigtigelse (ud fra de 80.000 kr.)? Og skal der i bekræftende

faldt alene besigtiges de udgifter, der vedrører 80.000 kr.-anmodningen eller for alle projektets udgifter (inkl. dem, der allerede er besigtiget i forbindelse med 140.000 kr.-udbetalingsanmodningen)?

§ 58, stk. 3: Når der tales om 'dokumenter med tilsvarende bevisværdi', er der så bl.a. (men ikke afgrænset til) tænkt på den fotodokumentation, der ledsager besigtigelsesrapporten?

§ 58, stk. 4: Når begrebet *tilskudsprocenten* lige pludselig introduceres, er det så fordi, at PLST ønsker at åbne mulighed for, at tilsagnshavere kan fastholde deres støttebeløb, selv hvis de faktiske tilskudsberettigede udgifter er lavere end forudsat i 'det godkendte budget i tilsagnet om tilskud', men de stadig ved fastholdelse af støttebeløbet er under 50 % i tilskudsprocent?

Hvis dét er rigtigt forstået, burde der så ikke i stedet stå 'nedsætte det samlede LAG-tilskud til projektet eller ændre tilskudsprocenten' (vores understregning) fremfor 'nedsætte det samlede LAG-tilskud til projektet og ændre tilskudsprocenten'?

§ 60, stk. 2: Kan det forventes, at PLST i afgørelser vil skele til, hvad projektholders tilskudsprocent er, så store projekter (hvor LAG-støtten udgør en lille andel af den samlede finansiering, og hvor det ikke har været muligt at lave tilskæring) ikke rammes uproportionalt hårdt, da 1 % jo regnes ud fra de samlede tilskudsberettigede udgifter?

§ 61, stk. 1: Vi forstår ikke forskellen mellem nr. 1 og nr. 2. Hvad er forskellen mellem at søge efter fristen, og at undlade at søge rettidigt?

§ 63, stk. 1, nr. 2: Er denne formulering ikke upræcis, da den ikke regulerer det tilfælde, at projektet flytter til en anden region?

§ 63, stk. 4, nr. 2: Hvorfor er det ikke i forbindelse med udbetalingen, at vilkårene skal være? Projektet kan jo ændre sig/være lang tid undervejs, og derfor kan det jo være sket meget siden tidspunktet for udstedelse af det oprindelige tilsagn om tilskud.

§ 64, stk. 4, nr. 2: Menes der ikke 'infrastruktur' frem for 'produktionsaktiviteter' her (eller giver stk. 1 i vores øjne ikke meget mening).

§ 65: Med brug af ordet 'ansøgning(er)' i både kapiteloverskrift og brødtekst er det uklart, om der menes hele perioden fra indsendelse af lokalt indstillet ansøgning til PLST, eller der alene er tale om perioden fra ansøgning om udbetaling.

§ 66: Det vil være betryggende, hvis 'betingelserne for at modtage tilskud' blev præciseret ved henvisning til relevante paragraffer – ikke mindst fordi misforståelse vedr. dette kan have store konsekvenser jf. § 67, stk. 1, selv hvis tilsagnshaver var i god tro/uvidende.

Tænkt eksempel: En mikrovirksomhed købes efter udbetaling af LAG-tilskud af en anden virksomhed med 100 ansatte. Skal de så underrette PLST, da de ikke længere falder ind under definitionen for 'små virksomheder og mikrovirksomheder' jævnfør koncernreglen?

§ 69, stk. 2: Der henvises til § 15. Menes der ikke § 11-15?

§ 77, stk. 3: Hvorfor har man fjernet den præciserende datoafgrænsning mht. løn, der var med i 2024-bekendtgørelsen?

Finansieret af
Den Europæiske Union

Manglende definitioner

Kvalitetssikring: I § 17, stk. 2, § 44, stk. 1 og § 54 tales der om, at den lokale aktionsgruppe skal 'kvalitetssikre'. En præcisering/klargøring af forventninger vil lette det daglige arbejde. Præciseringen skal selvfølgelig ikke være en del af bekendtgørelsen, men i form af en vejledning til de lokale aktionsgrupper, så disse hverken gør for lidt eller for meget i forhold til kvalitetssikringen. Dette har været efterspurgt af flere omgange. Der har i gammel programperiode været et dokument, der hed noget i stil med 'Koordinatorers opgaver og ansvar', der også blev drøftet på et fysisk koordinatormøde i starten af 20'erne.

Med genintroduktionen af begrebet '*projektperiode*' savner vi en definition af dette under § 3.

Jævnfør ovenfor mangler vi en definition af begrebet '*produktionsaktivitet*'.

Vi mangler en definition af begrebet '*formålet med projektet*' – også fordi det bruges af PLST på forskellig måde i forskellige dokumenter. Det vil vi gerne uddybe afledt af konkrete udbetalingssager (fra gl. programperiode), hvor vi har oplevet, at formålet tolkes unødigt snævert i form af fysiske aktiver.

Terminologisk er det vigtigt at være helt skarpe på, hvad der menes med 'formål' forskellige steder i processen. Én ting er, hvad der står i vejledningen (hvor de CAPske formål er meget overordnede og opdelt i 4 + 3 delvist overlappende temaer), men 'formål' bruges også i ansøgningsskemaet ('Formål og baggrund') OG i besigtigelsesrapporten veksles der mellem 'projektets formål' og 'det overordnede formål'. Disse fire forskellige begreber kan vel ikke dække over det samme?

Forskellig brug af formålsbegrebet gør det svært at vide, hvad der skal lægges til grund, når formålet skal vurderes. Derfor en bøn om at tænke det igennem på tværs af hele processen. Vi har brug for at vide, hvad vi skal vejlede om, så projektholdere ikke kommer i klemme på udbetalingstidspunktet, fordi de 2-3 år før i god tro har skrevet noget, de ikke kunne gennemskue konsekvenserne af.

Korrekturting/præciseringer

§ 9, 1. linje: 'ansøger om mindst en økonomisk partner' skal vel være: 'ansøger og mindst en'... osv.

§ 18, stk. 2, 1. linje: Der bør være et komma før 'om ændringer', da det er meningsforstyrrende uden.

§ 50, stk. 2: der henvises til § 47, stk.1, nr. 5. Skal det ikke være: § 47, stk.1, nr. 6?

§ 56, stk. 2: 'jf. dog stk. 2.' skal vel være: jf. dog stk. 3?

§ 69, stk. 2: Der henvises til § 15. Menes der ikke § 11-15?

§ 77, stk. 1: '2024' skal vel være: 2025?

På vegne af LAG Nordvestsjælland

Flemming E. Larsen
Forperson

Finansieret af
Den Europæiske Union

Koordinationsudvalget

Vedrørende udkast til projektbekendtgørelse

Hermed fremsendes på vegne af koordinationsudvalget kommentarer til projektbekendtgørelse, de 2 kommentarer fra henholdsvis LAG Bornholm og LAG Nordvestsjælland har været sendt ud til koordinationsudvalget for kommentarer, alle i koordinationsudvalget tilslutter sig de 2 høringssvar og derfor er det også koordinationsudvalgets svar på bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Forperson koordinationsudvalget

Flemming Larsen

LAG Småøerne

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Lag Småøerne bakker op om de to høringssvar, som er udarbejdet af henholdsvis Lag Bornholm og Lag Nordvestsjælland.

Se vedhæftede høringssvar.

Venlig hilsen

Lilian Petersen

Forperson for LAG Småøerne

tlf. 24463078

www.lag-småøerne.dk

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sagsnummer: 2025-1773

Landdistrikternes Fællesråd
Pakhusvej 3, 1.
DK-8382 Hinnerup
Tlf.: 61 313 636
Email: mail@landdistrikterne.dk
www.landdistrikterne.dk

Svar på høring vedr. bekendtgørelse om LAG tilskud til projekter 2025

CVR: 20257180

Dato: 02.06.2025

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har d. 5. maj 2025 sendt udkast til ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter i høring. Bekendtgørelsen erstatter den gældende bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter og fastsætter regler og retningslinjer for hvornår og hvordan et lokalt projekt er berettiget til EU-støtte

Enhed: Sekretariatet

Sagsbehandler: PVA

Landdistrikternes Fællesråd mener, at bekendtgørelsen indeholder flere positive elementer, der vil lette arbejdet i LAG'erne ved at gøre flere regler mere smidige. Dette gælder bl.a. bedre mulighed for flytning af et projekts fysiske adresse inden for et LAG-område. Dog er der fortsat områder, hvor unødigt bureaukrati besværliggør arbejdet i LAG'erne.

Landdistrikternes Fællesråd bakker endvidere op om bemærkningerne i høringssvarene fra LAG'erne, og har derudover følgende bemærkninger til bekendtgørelsen:

Bekymring ang. nye budgetskemaer

På lige fod med flere af LAG'ernes bemærkninger, er Landdistrikternes Fællesråd bekymrede over introduktionen af nye budgetskemaer i LAG-ordningen. Ordningen er i forvejen præget af mange skemaer og skabeloner, og yderligere krav risikerer at øge både ansøgernes og LAG-koordinatorernes arbejdsbyrde unødigt.

Særligt problematisk er det, at ordningen benytter to it-systemer, som ikke er integrerede, hvilket kan føre til fejl, forsinkelser og i værste fald frafald blandt ansøgere. Vi anbefaler, at nye skemaer kun indføres, hvis de er strengt nødvendige, og at de i så fald udformes i tæt samarbejde med LAG-koordinatorer og med sparring fra LAG'erne.

Fuldmagt til LAG-koordinatorer

LAG'erne er små organisationer med begrænsede ressourcer, og derfor er det vigtigt at minimere de ressourcer, der skal bruges på administration. LAG-koordinatorerne spiller en central rolle i den daglige administration af projekterne. Det er vores forståelse, at koordinatorerne i den tidligere programperiode havde større mulighed for at anvende fuldmagt (prokura) i projektadministrationen.

Vi anbefaler derfor, at LAG-koordinatorer får udvidet mulighed for at anvende fuldmagt i alle sager vedrørende projektadministration – f.eks. ved projekt- og budgetændringer samt mindre ekspeditionssager som ændrede kontaktoplysninger og lignende. Dette vil lette det daglige arbejde, mindske bureaukratiet for de frivillige bestyrelser og bidrage til en mere effektiv og korrekt sagsbehandling.

Landdistrikternes Fællesråd står til rådighed for yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Steffen Damsgaard'.

Steffen Damsgaard
Formand

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

LAG Slagelse
Sdr. Stationsvej 26
4200 Slagelse

Slagelse, den 2. juni 2025

Høringssvar – Ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter

LAG Slagelse har følgende kommentarer til udkast til ny bekendtgørelse.

- Ang. § 8 stk 3. I den nye bekendtgørelse står der ikke noget om et særligt budgetschema, blot "oversigt over projektets budget", og der står i høringsbrevet, at ansøger fremover skal indsende et særligt skema med budget for projektet. Det vurderes at give mening at sammenkøre det budgetschema, som ansøger skal angive i ansøgningen med det skema, der skal afleveres til sidst i forbindelse med slutudbetalingen. Men vi opfordrer til at være meget påpasselige med, at ansøger skal lave budget to steder. Dette begrundet i, at det er ekstra arbejde for ansøger, men fremfor alt, at der er en stor risiko for, at de to budgetter ikke er ens, og at der kan opstå tvivl om, hvilket et der er gældende. Det er også væsentligt, at der ikke er tvivl om, om der tales om budget for de ansøgte udgifter eller vitterligt projektets budget, som jo kan dække andre udgifter.
- Ang. § 19 stk 3. LAG Slagelse var den første der ytrede bekymring i forhold til at kunne anvende tilbageløbsmidler sidst i programperioden, når PLST automatisk sætter slutdatoen efter 2 år fra tilsagnstidspunktet. Derfor er vi meget positive i forhold til at finde en løsning. Der er dog nu gået lang tid, og vi nærmer os programmets afslutning, og en ændring til en løsning, hvor PLST sætter tilsagnet til 3 mdr. efter slutdato i projektet vil kunne skabe forvirring og misforståelser, idet koordinatorene jo har vejledt ansøgerne i, at slutdatoen i ansøgningen ikke har nogen reel betydning. Derfor foreslås, at bestyrelsen i stedet i sin indstilling kan betinge, at projektet skal afsluttes på en bestemt dag, eller at en bestemt milepæl skal være nået (f.eks. at ansøger på en bestemt dag har tilladelser eller medfinansiering på plads, og hvis ikke bortfalder tilsagnet). I det hele taget bør PLST være opmærksom på bestyrelsens hjemmel til at stille betingelser, idet det tidligere har været praksis, at bestyrelsens betingelser ikke tages med i tilsagnet til ansøger eller er gældende for ansøger.
- Ang. § 40 stk 2. Vi har i LAG Slagelse tidligere bemærket, at det er omstændeligt, at en flytning af en aktivitet kræver en besværlig ændring i Tast Selv med den konsekvens, at ansøger skal vente længe på svar, og at der er ekstra meget arbejde forbundet for alle parter. Derfor ser vi positivt på, at PLST foreslår en ændring, der skal gøre det nemmere at flytte et projekt. Da en flytning af et projekt dog i visse tilfælde kan have store konsekvenser for et projekt og kan kaldes en væsentlig ændring og ligefrem sætte tvivl ved om projektets formål er opretholdt, foreslås det, at en flytning ikke kræver PLSTs godkendelse, men dog bestyrelsens godkendelse.

Med venlig hilsen
Niels Jørgensen
Forperson
LAG Slagelse

Finansieret af
Den Europæiske Union

Sammenslutningen af Danske Småøer

Plan- og Landdistriktsstyrelsen,
Slotsgade 1, 2. sal,
4800 Nykøbing Falster

Fejød den 2. juni 2025

Høringssvar vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025

Sammenslutningen af Danske Småøer fremsender hermed vores høringssvar til ovennævnte bekendtgørelse.

Anvendelse af Standardsatser ved lønudgifter (jf. bekendtgørelsens §31)¹

Sammenslutningen af Danske Småøer er meget positiv overfor brugen af standardsatser ved lønberegning, som burde gøre lønberegning og afregning i projekterne meget lettere både for tilsagnshaver og for styrelsen.

Vi mener dog, at det er en fejl og meget uhensigtsmæssigt, at der sættes en helt fast sats: Det bør i stedet være en maksimumssats pr. time for, hvad der kan søges tilskud til ved løn i projektet.

Det sætter ansøger i en vanskelig situation, at der er sat en fast sats fremfor en maksimumssats: Fx hvis man i et projekt også søger midler i Landdistriktpuljen. Her opererer man med en anden standardsats, nemlig 250 kr. plus evt. overhead op til 15% (dvs. op til 287,50 kr./time). Det gør det ikke let for tilsagnsmottager, at administrere, når man ikke kan operere med samme sats til en projektmedarbejder. Det er derimod en god idé med muligheden for at operere med en fast sats inden for et maksimumsniveau.

Vi er blevet mødt med den holdning, at man så bare kan søge de flere midler i et projekt (altså samme timeantal men gange den noget højere takst i LAG-ordningen), men virkeligheden er jo ikke, at der bare er flere midler i LAG'ernes puljer! Vi mener ikke det er hensigtsmæssigt på den måde, at være nødt til at skrive sit LAG-budget op.

Anvendelse af rateudbetaling (jf. bekendtgørelsens §48)

Sammenslutningen af Danske Småøer hilser det meget velkomment at bekendtgørelsen med §48 fortsat gør det muligt at anmode om rateudbetaling af op til 80% af tilskudsmidlerne.

¹ Vi undrer os over, at den gældende standardsats lige nu er 398 kr./time, mens den i høringens bekendtgørelse i §31 står til 387 kr./time – altså lavere end nu.

Vi mener at denne mulighed bør omfatte alle typer projekter og ikke kun erhvervsprojekter. Almennyttige projekter er ofte drevet af frivillige foreninger, hvor mellemfinansieringen i mindst lige så høj grad som for erhvervsprojekter er en udfordring.

Muligheden for rateudbetaling bør desuden gælde alle projekter og ikke kun dem med tilskudsmidler på over 200.000 kr. Mindre ansøgere, med forventet mindre økonomi, har i høj grad brug for rateudbetalinger.

Vi vil pege på systemet i Landdistriktpuljen, hvor rateudbetalinger foregår automatisk når godkendelse og vilkår er opfyldt: Ved tilskud på eller under 150.000 kr., udbetales 80% af støtten i én rate i begyndelsen af bevillingsperioden og ved tilskud over 150.000 kr., udbetales 80% af støtten i bevillingsperioden i lige store, halvårslige rater. Dette rateudbetalingssystem anbefales overført til LAG-ordningerne.

Skemaer, vejledninger og ansøgningsmoduler

Vi oplever desværre at ansøgningssystemerne i LAG for hver gang de ændres, bliver mere og mere indviklede, og uigennemskuelige for ansøgerne. Vi anbefaler at nye systemer og skemaer bliver udformet med inddragelse og afprøvning af kommende ansøgere.

Vi står gerne til rådighed i denne proces.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

HØRINGSSVAR

2. juni 2025

horingssvarnvc@plst.dk

mærket 'Høring vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025'

"Bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter"

Udsendt i høring den 5. maj 2025

Vi sætter stor pris på muligheden til at afgive høringssvar og har grundigt og med stor interesse gennemgået høringsmaterialet.

Desværre er vi ikke i stand til at afgive en så detaljeret tilbagemelding, som vi tidligere har gjort, da vores tidsmæssige ressource stadig er under pres.

Vi har dog prioriteret, at kunne give en mere overordnet tilbagemelding, da det er afgørende for LAG'ernes arbejde og projektholdernes gennemførelse af deres projekter, at bekendtgørelsen understøtter en smidig og praksisnær administration.

Vi håber vores høringssvar, vil være jer til gavn og inspiration ved den endelige formulering af bekendtgørelsen.

Overordnede bemærkninger:

Høringsbrev

Det er beklageligt, at udkastet til ny bekendtgørelse ikke tydeligt viser de ændringer, der er foretaget i udkastet. Især på baggrund af, at der ikke altid er enighed mellem LAG'erne og Plan- og Landdistriktsstyrelsen om, hvad der er væsentlige ændringer jfr. høringsbrevet.

For PLST vil det betyde, at høringsbrevet kunne fattes i korthed (forenkling) og for de indbudte høringsgivere, ville det betyde en væsentlig tidsbesparelse for gennemgang og identificering af ændringer i udkastet.

LAG & FLAG Thy-Mors opfordrer hermed til fremadrettet at medsende et sådant udkast.

Omfang og forståelighed af bekendtgørelsen

Udkastet til bekendtgørelsen omfatter 22 kapitler, 77 paragraffer og fylder mere end 20 almindelige A4-sider. Vi undrer os til stadighed over nødvendigheden af en så omfattende og detaljeret regulering på området.

Det er helt uforståeligt, at en så lille ordning (93 mio. kr./år), bliver reguleret så omfattende og detaljeret. Vi må igen opfordre Plan- og Landdistriktsstyrelsen til, grundigt at overveje om der foreligger unødvendig overadministration, der kan fjernes.

Set i lyset af regelforenkling og optimering, vil vi opfordre til at bekendtgørelsen grundlæggende revideres og opbygges mere enkel og at der samtidig kigges på muligheden for at skrue ned for det akademiserede sprog. Det må kunne lade sig gøre, at lave en bekendtgørelse som også projektholdere kan læse og forstå.

Nedenstående findes vores bemærkninger til bekendtgørelsen:

§3 – stk. 5 og 6 Definition af "Tilbagefølsmidler" og "Udponerede midler"

Ændring af tekst hvor "ikke reserveres i et nyt tilsagn inden for samme kalenderår" fjernes

Det bekymrer os, at det ikke længere er præciseret at tilbagefølsmidler der disponeres indenfor samme kalenderår, de løber tilbage, IKKE medfører tab af den 20% danske andel.

Vi håber ikke, dette er første skridt i en praksisændring, således at tilbageføls altid skal medfinansieres af andre offentlige midler, uagtet ny disponering indenfor kalenderåret.

§8 – stk. 3 med flere - Oversigt over projektets budget

LAG & FLAG Thy-Mors ser dette som et helt unødvendigt krav, en yderligere bureaukratisering der kun øger ansøgernes arbejdsbyrde.

Det må være sådan, at projektholder kun skal redegøre for projektets omkostninger ét sted, nemlig i Budgetfanen i Ansøgningsskemaet i TastSelv. Desværre kan vi ikke se, at dette ekstra skema skal tilføre noget af værdi til ansøgningen, eller til projektholder. Det er yderst sjældent, vi oplever projekter, der ikke har styr på økonomien. Og i de tilfælde, hvor vi opdager at der ikke er styr på økonomien, ville et nyt skema ikke gøre nogen forskel.

Derudover er offentlige styrelser ikke verdensmestre i gode og brugervenlige skemaer, så det anbefales herfra, at hvis de enkelte bestyrelser, ønsker yderligere budgetter fra projektholderne, så beder de selv om det. LAG & FLAG Thy-Mors forlanger allerede et driftsbudget fra alle ansøgerne. – Som benyttes til at vurderes opretholdelse.

Hvis et nyt budgetskeam ikke kan undgås, må det præciseres hvilke type budgetskeam der skal medsendes. Det anbefales at PLST ikke selv opfinder et nyt skema, men benytter budgetskeam fra "virksomhedsguiden.dk".

Her findes både

- Etableringsbudgettet viser, hvor mange penge, du har brug for, når du som iværksætter ønsker at starte virksomhed.
- Driftsbudgettet viser, om du kan få overskud af din virksomhed og dermed tjener penge til dig selv.
- Likviditetsbudgettet viser, om der hver måned er penge nok til at betale virksomhedens regninger.

Til LAG projektbudgettet er Etableringsbudgettet velegnet – let og overskueligt. Vi har gode erfaringer med det, ansøgerne kan med ingen/meget lidt vejledning selv finde ud af at bruge det.

Derudover benytter de fleste af vores ansøgere også driftsbudgettet. Det fungerer også virkelig fint.

Ønsker PLST at bibeholde denne nye administrative stramning – skal skemaet vil også tilføjes i §20

Samtidig bør eksisterende god praksis og brugervenlighed bevares. En balance mellem kontrol og anvendelighed er essentiel.

§14 – stk. 1. Ændring af dato for hvornår et projekt ikke må være fysisk afsluttet

Dette forekommer i adskillige af §§

Det foreslås igen at datoen for hvornår et projekt ikke må være fysisk afsluttet fastsættes til datoen for indsendelse af ansøgningen. Det er unødvendig omstændigt for ansøger også at skulle forholde sig til hvornår bestyrelsesmødet afholdes. Men alle ansøgere ved hvornår de indsender ansøgningen.

Desuden kan det give unødvendig anledning til klager, hvis en bestyrelse må flytte et bestyrelsesmøde til en senere dato, på grund af f.eks. sygdom eller manglende beslutningsdygtighed på mødet.

Eksempel: En ansøger afholder sig fra at søge, fordi projektet vil være afsluttet inden den offentliggjorte dato for bestyrelsesmødet. Bestyrelsesmødet må flyttes bestyrelsesmødet, f.eks. til 14 dage senere, hvilket medfører, at en ansøger nu godt kunne have ansøgt!

§15 – stk. 5 – er fjernet

Tidligere stk. 5 lod således "Økonomiske partnere i projektet har udfyldt en erklæring om tidligere modtaget de minimis-støtte, hvis projektet er omfattet af EU's statsstøtteregler 1, jr. § 3, nr. 1

Enten er det en fejl at stk. 5 er fjernet her, eller også skal kravet også fjernes flere andre steder

§ 43, stk. 3 Prokura til 'ekspeditionssager'

LAG'erne er små organisationer med begrænsede ressourcer, og derfor er det vigtigt at tilstræbe en så smidig administration som muligt. Vi glæder os over, at koordinatorenes prokura til at indstille fristforlængelser er fastholdt, men det ville være lettende for det daglige arbejde, hvis "mindre ekspeditionssager" kunne klares af koordinatorene gennem meddelelse af prokura hertil. Det kunne f.eks. være projektændringer afledt af nye kontaktoplysninger og mindre budgetmæssige ændringer.

Yderligere anbefales, at koordinatorene får udvidet mulighed for prokura i sager om projektadministration. Det vil reducere bureaukrati, styrke det lokale nærdemokrati, koordinatorens rolle og sikre mere effektiv og korrekt sagsbehandling – uden at kompromittere kontrol med tilskud.

§ 51, stk. 1, nr. 12 Brugt udstyr

Det er uklart, hvad "udgiften" her dækker over. Er der tale om den samlede udgift til ting, der er købt brugt eller den enkelte ting? I projektvejledningens punkt 7.3 står der: "Hvis du køber brugt udstyr, maskiner, køretøjer mv., som koster 50.000 kr. ekskl. moms eller derover pr. stk." Bedes præciseret, så der er sammenhæng med vejledningen.

§ 51, stk. 1, nr. 5 Nedsættelse af tilskud, hvis en fysisk investering ikke er klar til brug:

Den brugte formulering "ikke er klar til brug" er alt for upræcis. I henholdt til den gældende besigtigelsesrapport hvor det er præciseret at 'Udstyr mv., skal være pakket ud af emballagen og installeret eller placeret på det sted, hvor det er sandsynligt, at udstyret skal anvendes. Det er ikke nødvendigt, at udstyret er tilkoblet vand og el (medmindre der søges om tilskud til udgiften til tilkobling af el og vand). Erfaringer fra Revisionsrettens tilsyn med LAGordningen i 2019 viser, at et projekt godt kan anses for at være gennemført, selvom enkelte

investeringer ikke er installeret eller fuldt funktionsdygtige. Det afgørende er, at du vurderer, om den

pågældende investering er afgørende for, at projektets formål er opfyldt eller ej."

Vi anbefaler klart, at Bekendtgørelsen får samme ordlyd som Besigtigelsesrapporten, alt andet vil være helt uforståeligt. Udstyr der er givet tilsagn til køb af, SKAL kunne afregnes, når det er anskaffet (fint nok at det skal være pakket ud). Men det er ikke rimeligt, at det ikke kan godkendes, hvis det ikke er monteret (der er kun givet tilsagn til køb) eller sat op lige der hvor det skal benyttes. Udstyret kan være en del af et større projekt, hvilket kan betyde at en slutaftregning må udsættes. Og hvad nu hvis der kommer en kontrol og udstyret er flyttet et andet sted hen?

Det her detaljstyring er noget af det, projektholderne ikke kan forstå og giver LAG bagslag for ordningen. Det vil betyde, at LAG ordningen igen vil opleve, at projektholderne vil føle sig "snydt", når der bliver underkendt udgifter (der er dokumenteret købt og betalt) på grund af teknikaliteter.

Det er af afgørende vigtighed for det daglige vejledningsarbejde, at der er overensstemmelse i de forskellige værktøjer og formuleringer, der understøtter hele processen for ansøgning til udbetaling, så vi undgår misforståelser, fejltolkninger og det vigtigste – at projektholderne mister tilskud på grund af dårlige og upræcise formuleringer.

Vi finder dette en væsentlig stramning i forhold til den formulering, der anvendes i besigtigelsesrapporten.

§ 61, stk. 1, nr. 9 Formålsvurdering

Vi finder det overordentligt bekymrende, at bemyndigelsen til at vurdere, om formålet med projektet er opfyldt, med 2025-bekendtgørelsen flyttes til PLST, hvor den i 2024-bekendtgørelsen lå hos den lokale aktionsgruppe.

Dette er direkte imod grundlaget i LEADER og det faktum, at det er den lokale aktionsgruppes bestyrelse, der indstiller projekter til tilsagn om tilskud og indstiller til udbetaling.

I Besigtigelsesrapporten står følgende Vejledning:

Bestyrelsen skal på udbetalings tidspunktet vurdere, om projektets formål er opfyldt tilfredsstillende ift. tilsagnet, og om de eventuelle tilpasninger, som projektholder har foretaget i projektperioden, og som fremgår af udbetalingsanmodningen, kan godkendes eller ej. Formålet med skemaet på side 1 og 2 er, at bestyrelsen indstiller ansøgningen på et oplyst grundlag. Skemaet kan udfyldes af den, der har foretaget besigtigelsen (fx en koordinator). Men skemaet SKAL godkendes af mindst et medlem af bestyrelsen. Det eller de medlem(er) af bestyrelsen, som skal godkende indstillingen kan, hvis de ønsker, orientere sig yderligere besigtigelsesrapport fra side 3 og frem. Besigtigelsesrapporten skal primært beskrive eventuelle fysiske investeringer, der skal kunne genfindes ved eventuel senere kontrol- og skal samtidig give dokumentation til sagsbehandling af udbetalingsanmodningen i PLST.

De skal desuden godkende følgende spørgsmål:

Vurderer bestyrelsen, at udbetalingsanmodningen kan godkendes, og at projektet lever op til sit formål med de justeringer, som måtte være gennemført i projektperioden?

Udgangspunktet er, at I med alle nye tiltag sikrer, at LAG-bestyrelsens behandling til indstilling udelukkende tager afsæt i at sikre, at sagsbehandlingen på en smidig og enkel måde overholder bestemmelserne i Gennemførelsesforordningen, Fællesforordningen og Forvaltningsloven, således, at LAG-bestyrelsen og ansøgere gennem tilstrækkelig dokumentation får en berettiget forventning om, at bestyrelsens beslutning godkendes af PLST. Derfor skal bemyndigelsen til at godkende formålet og indstillinger bibeholdes hos bestyrelsen.

Det vil være en stor og alvorlig praksisændring, hvis PLST fastholder at bemyndigelsen flyttes til PLST.

§ 48 Øget anvendelse af rateudbetaling

Det er afgørende for LAG'ernes arbejde og projektholdernes gennemførelse af aktiviteter, at bekendtgørelsen understøtter en mere smidig og praksisnær administration.

Bekendtgørelsens giver mulighed for rateudbetaling af op til 80 % af det samlede tilsagnsbeløb, men vi opfordrer til, at dette gøres til standard for alle projekter snarere end undtagelsen. F.eks. hvis det er forløbet mere end 3 kalender-måneder fra modtagelsen af udbetalingsanmodningen. Det vil især tilgodese projekter, der gennemføres af mindre foreninger og lokale aktører med begrænset likviditet, særligt iværksættere.

For at sikre likviditet og mindske projektforsinkelser anbefales det, at aconto eller rateudbetaling (op til 80 %) gøres til standard i alle LAG-projekter – uanset tilskuddets størrelse. Erfaringer viser lav risiko og stor nytteeffekt, især for iværksættere, mindre foreninger og ildsjæle.

Afsluttende bemærkning

Vi ser frem til en enklere bekendtgørelse, der i højere grad muliggør smidig og tillidsbaseret administration med blik for både myndighedskrav, den frivillige virkelighed og administrative krav til projektholderne. Øget muligheder for anvendelse af prokura for koordinatore og rateudbetaling og vil være et væsentligt bidrag til dette mål.

Rigsrevisionen

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Styrelsen har den 5. maj 2025 sendt bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025 i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået bekendtgørelsen og kan konstatere, at den ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Christian Bille-Sandø

Specialkonsulent

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Landgreven 4

DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00

Dir. +45 33 92 86 50

cbs@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Hermed Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. nedenstående høring.

Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i høring.

OBR har følgende vurdering af udkastets administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører begrænsede administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet, som ikke overstiger bagatelgrænsen for forelæggelse for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Implementeringsprincipperne

OBR kvitterer desuden for modtagelse af implementeringsskema, hvori der fremgår, at der er tale om gengivelse af tekst, og ikke implementering af ny erhvervsrettet regulering, hvorfor principperne for implementering af erhvervsrettet EU-regulering ikke er relevante for sagen.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Johan Juul-Andersen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 35291672
E-post johjuu@erst.dk

Med venlig hilsen

Annette Pia Andersen

ERHVERVSSTYRELSEN

Bedre Regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291653
E-mail: anpian@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsministeriet

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Erhvervsministeriet har ikke modtaget nogle bemærkninger til den fremsendte høring: Høring vedr. ny bekendtgørelse om LAG-tilskud

Det noteres, at høringen også er blevet sendt til følgende af Erhvervsministeriets styrelser: **ERST, SIK, KFST, PVS, NH, FTnet og SFS**

Med venlig hilsen

ANJA SOFIA HANSEN (EM-DEP)

Direktionssekretær

DEP Høringer

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

anshan@em.dk

Tlf. 33 92 33 50

Mobil +45 91 33 70 25

EAN 5798000026001

Konkurrence og Forbrugerstyrelsen

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 5. maj 2025 modtaget Plan- og Landdistriktsstyrelsens høring vedrørende ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter 2025.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør sammen med Konkurrencerådet en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høringsbemærkninger afgives udelukkende som uafhængig konkurrencemyndighed.

På det foreliggende grundlag har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Helene Grützmeier

Student
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Direkte +45 4171 5298
E-mail hegr@kfst.dk

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

*Vi arbejder for velfungerende
markeder*

Se vores [privatlivspolitik](#) og
[tilgængelighedserklæring](#) for kfst.dk.

Danske regioner

Til Netværkscentret, Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Tak for høringsmaterialet.

Danske Regioner har ikke bemærkninger til materialet.

Venlig hilsen

Lone Vingtoft

2. juni 2025

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
horingssvarNVC@plst.dk

Høringssvar vedrørende ny bekendtgørelse om LAG-tilskud til projekter.

DI takker for muligheden for at afgive høringssvar. DI støtter indstillingen uden bemærkninger.

Venlig hilsen
Jes Lerche Ratzer
Chef for Erhvervsfremme, DI